

Wordt Nederland het mekka voor paardenkopers?

Nederland sluit vooralsnog paardenverkoop niet uit van nieuwe EU Richtlijn Consumentenbescherming

DOETINCHEM – Per 1 januari 2022 dienen de EU-lidstaten Verordening (EU) 2019/771 te hebben geïmplementeerd. Met de invoering van deze Richtlijn wordt elk conformiteitsgebrek dat binnen een termijn van een jaar vanaf de levering van goederen aan het licht komt, geacht ten tijde van de levering reeds te hebben bestaan. Lidstaten krijgen wel de mogelijkheid om de verkoop van levende dieren, en daarmee paarden, uit te sluiten van de werkingssfeer van deze Richtlijn. In hoeverre maken Nederland en de omliggende lidstaten hier gebruik van en welke gevolgen heeft dit voor de paardenhandel?

door Luc Schelstraete, advocaat

Nederland lijkt niet van plan te zijn de verkoop van levende dieren uit te sluiten van de werkingssfeer van deze Richtlijn. In het voorstel tot wet wordt hier met geen woord over gesproken en in de Memorie van Toelichting wordt hier slechts kort op ingegaan: "... Een jaar bewijslastomkering leidt voor de huisdierenbranche niet tot substantieel grotere lasten. De meest voorkomende problemen bij veel verkochte huisdieren uiten zich in de regel niet vaak in de periode van zes tot twaalf maanden. Het kabinet maakt daarom geen gebruik van de mogelijkheid in de richtlijn."

Onwerkbaar voor verkopers

De ondernemersorganisatie MKB-Nederland / VNO-NCW reageerde afwijzend op dit voorstel, omdat het voor verkopers van levende dieren onwerkbaar is om tot een jaar na verkoop de omkering van de bewijslast te dragen. Vervolgens haakten ook verschillende politieke fracties in een speciale commissievergadering over de implementatie van de EU Richtlijn op dit onderwerp in. Zo stelde de VVD-fractie de Minister voor Rechtsbescherming de vraag hoe andere landen gebruikmaken van de uitsluitingsmogelijkheid voor levende dieren en informeerde het naar de mogelijkheid van de omkering van de bewijslast voor levende dieren te handhaven op een half jaar, zoals

VNO-NCW ook wenste.

Op de eerste vraag ging de minister jammerlijk genoeg niet in en het handhaven van de termijn op een half jaar voor omkering van de bewijslast was volgens hem onmogelijk: "Als gebruik wordt gemaakt van de in de richtlijn opgenomen uitsluitingsmogelijkheid, betekent dit in de praktijk dat de richtlijn niet van toepassing is en er helemaal geen omkering van de bewijslast geldt, als een consument een levend dier koopt." Deze zorgen werden gedeeld door de CDA-fractie, die daarbij tevens de vraag opwierp hoe proportioneel het is om van een verkoper of handelaar te verwachten dat hij of zij moet bewijzen dat het gebrek niet ten tijde van de levering is ontstaan na bijvoorbeeld elf maanden. Ook constateerde de CDA-fractie dat de definitie 'levende dieren' breder is dan 'huisdieren' en stelde het de vraag of een nader onderscheid binnen de categorie levende dieren overwogen werd, waarbij bijvoorbeeld alsnog categorieën, zoals landbouwdieren en/of paarden, worden uitgezonderd. Volgens de minister biedt de Richtlijn die mogelijkheid echter niet en hij wees nogmaals op de onmogelijkheid van een termijn van een half jaar. Kortom, volgens de minister zijn er geen praktische oplossingen mogelijk en er is geen middenweg; het is een termijn van twaalf maanden bij implementatie of niks bij uitsluiting van de werkingssfeer.

De nieuwe EU Richtlijn Consumentenbescherming bezorgt Nederlandse paardenverkopers mogelijk meer claims.
FOTO WWW.ARWANO.nl

Andere lidstaten

In de belangrijke 'hippische' landen om ons heen wordt er aanmerkelijk anders over deze kwestie gedacht dan door de Nederlandse Minister voor Rechtsbescherming. In tegenstelling tot Nederland passen lidstaten om ons heen de termijn voor bewijslastomkering wel aan of wordt de uitsluitingsmogelijkheid gebruikt, om vervolgens in de nationale wetgeving voldoende bescherming te bieden aan de consument. Zo beperkt Duitsland het vermoeden dat het gebrek reeds aanwezig was bij de verkoop van een levend dier bij wet tot de duur van zes maanden na overdracht, in plaats van de in de Richtlijn aangegeven twaalf maanden.

Frankrijk sluit de verkoop van huisdieren (een paard wordt bij consumentenkoop als huisdier betiteld) uit van de werkingssfeer van de EU Richtlijn, omdat die onder de specifieke bepalingen van de Code Rural blijven vallen, waarbij onder bepaalde voorwaarden wordt verwezen naar de garantie voor verborgen gebreken in het Burgerlijk Wetboek. België is ook van zins verkoop van levende dieren uit te sluiten van de werkingssfeer van de Richtlijn, zo

blijkt uit het advies over het voorontwerp waarin in een artikel beschreven staat dat er afwijkende en/of specifieke maatregelen kunnen worden genomen bij koninklijk besluit betreffende de verkoopovereenkomsten voor levende dieren. De Belgische Minister van Justitie bevestigde op een Kamervraag hierover dat dit ook zijn standpunt is: "Wat de verkoop van levende dieren betreft zullen wij bovendien trachten om gelijktijdig met de omzetting van de richtlijn een afzonderlijke regelgeving te voorzien teneinde geen tijdelijke juridische onduidelijkheden te creëren."

Gevolgen paardenhandel

Door deze verschillen met andere lidstaten is het Nederlandse recht voor consumenten het aantrekkelijkste om zich op te beroepen. Dit zal in de praktijk mogelijk tot gevolg hebben dat niet alleen Nederlandse, maar ook buitenlandse consumentkopers in Nederland extra beschermd worden, waardoor de vraag naar de koop van paarden in Nederland door (buitenlandse) consumentkopers toe zal nemen. Goed voor de omzet van paardenhandelaren zou je denken, maar bij

een gebrek dat zich binnen twaalf maanden voordoeft, keert het bewijslastvermoeden zich tegen hen. De (buitenlandse) consumentkoper zal zich bij gebreke van een rechtskeuze namelijk beroepen op het Nederlandse recht, want het recht van de gewone verblijfplaats van verkoper is van toepassing op koopovereenkomsten.

Meer claims?

Waar de consumenten dus profiteren, dreigen voor de verkopers meer claims op basis van non-conformiteit, die door de verlengde bewijslastomkering moeilijk te weerleggen zijn. Dit terwijl de huidige Richtlijn de handel in paarden in Nederland al ernstig bemoeilijkt en op jaarbasis tot een enorm aantal claims leidt. Over deze ontwikkeling is overigens het laatste woord nog niet gezegd. In de week van 15 november aanstaande staat in de Tweede Kamer een plenair debat gepland over de implementatie van deze Richtlijn. Een ieder die zich geroepen voelt en zich de paardenhandel in Nederland aantrekt, kan dit debat bijwonen of anderszins de visie aan de Tweede Kamer duidelijk maken.